

ועתיד

הווה

בין עבר



**השפעת בית אבא על עיצוב חזון העתיד
של לוי אשכול**

דפי עבודה

יד לוי אשכול





הגדרות

בית אבא: בית הגידול התרבותי, המקום בו קולט הילד בחושיו את הערכים והמנהגים הראשוניים ואת המסורת המשפחתית.

מסורת: מערכת של תרבות - מנהגים, טקסים, דעות ואמונות, ערכים וכללי התנהגות - הנמסרת מדור לדור בקבוצה או בחברה מסוימת.

ערכים: אמות מידה אידיאליות המבוססים על השקפות עולם ביחס לשאלות של צדק, מוסר, אמת, אסתטיקה וסוגיות נוספות. הערכים קובעים מה נכון וראוי בחברה מסוימת. ערך הוא עיקרון כללי שקובע מה טוב ומה רע, מה מותר ומה אסור.

ציטוטים

פעם התפרסם משהו בעיתון, המדובר היה ברגע חולשה שלי כשנתפסתי לזיכרונות וסיפרתי על הימים הראשונים בטרם עליתי לארץ ובטרם "נולדה" העלייה לארץ. עלייה באותם הימים, הייתה בבחינת לידה מחדש, כאשר אדם שרף את הגשרים, שרף כל מה שמאחריו וגמר אומר: כאן מתחילים החיים מחדש.

פחדתי לקבל על עצמי עול של משפחה, אולי כתבתי פעם או פעמיים [...] כאשר באתי הנה פחדתי לכתוב להם. את האמת בדיוק כפי שחיים פה לא רציתי לכתוב להם ואם לא לכתוב את האמת פחדתי שמא הם ירצו לבוא, כי הייתה להם מחשבה כזו. ואם יבואו - יוציאו אותי מן המסלול שלי ואלך איתם [...] פחדתי פחד מוות שהם עלולים להוציא אותי מתוך עולמי, כך אני הייתי ערום כמו נץ, לפי הפתגם הרוסי (פתגם רוסי שמשמעותו: משוחרר מכל מחויבות). פחדתי שזה יהיה, זה יפריע לי, כן... שזה יפריע לי. אני אצטרך להפסיק לאיזה זמן. יפריע לי ללכת בדרכי...



בית אבא - היה לי אוניברסיטה חשובה. ואני נוהג להזכיר את בית־אבא. אין כמעט דבר, להוציא, אולי ראשות ממשלה, שאינו קשור בבית־אבא שלי, ואל תבקשו ממני לפרט ולהסביר.



איור: דיגו וייסמן



אנשי העליה השנייה / נתן אלתרמן

זאת אמרו ועשו בין בזים ושונאים
 הם עמלו עד בלי כח בשדות כבשונים,
 וכל רואיהם
 אמרו עליהם-
 איזה מן בני אדם משונים...

**אומרים, ועושים, ויוצאים לעבוד
 באמת בני אדם משונים מאוד!**

הם אמרו - נייסד קבוצה
 ונהיה אנשים אחים,
 ובכל, משרוך נעל ועד חולצה,
 נתחלק בלבבות בלבבות שמחים.

כך אמרו ונטעו אוהלים לבנים
 ובכנרת ודגניה החלו חונים,
 וכל רואיהם
 אמרו עליהם-
 איזה מן בני אדם משונים...

**מפליגים בדמיון וחולמים חלומות
 באמת בני אדם משונים מאוד!**

הם היו עלמים צעירים
 הן היו עלמות צעירות,
 כעולים חדשים עם צרורות זעירים
 התהלכו ביהודה ובבקעת כנרות.

הם בערך לפני חמישים שנים
 ארצה באו להיות חלוצים ראשונים,
 וכל רואיהם
 אמרו עליהם-
 איזה מן בני אדם משונים...

**עולים ארצה אל ארץ ביצות ושממות,
 באמת בני אדם משונים מאוד!**

הם אמרו - אין זה די לדבר
 על ציון ועל ארץ אבות,
 כי צריך לסקל ולחפור באר,
 ולחרוש, ולזרוע, צריך לעבוד!





האתגרים והקשיים איתם התמודדו בני העלייה השנייה

	בני כמה היו בני העלייה השנייה?
	מה היה בארץ כשהגיעו בני העלייה השנייה?
	האם הם התקבלו בשמחה? כיצד התייחסו אליהם תושבי הארץ?
	מהן העבודות אותן נאלצו לבצע?
	כיצב התארגנו? האם עבדו לבד או בדרך אחרת?

